

แนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเยี่ยม อำเภอสาทเหล็ก จังหวัดพิจิตร

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบนภายในหน่วยงาน

วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง เริ่มด้วยการระบุความเสี่ยงจากกระบวนการงาน พฤติการณ์เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต วิเคราะห์ระดับความรุนแรงของผลกระทบกับระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังและการกำหนดมาตรการ/แนวทางในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต

ระบุความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเยี่ยม ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงการทุจริตซึ่งถือได้ว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญของการกำกับดูแลหน่วยงานที่ดี โดยมีแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตในขับเคลื่อนการดำเนินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าเยี่ยม จึงระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในหน่วยงาน ดังนี้

- ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ/อนุญาต
- ด้านความเสี่ยงการทุจริตความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ด้านความเสี่ยงการทุจริตความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ

เหตุการณ์ความเสี่ยง

ความเสี่ยงการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นกับองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเยี่ยม ได้แก่

๑. เจ้าหน้าที่ขาดประสบการณ์ในการทำงานไม่ระมัดระวังรอบคอบการทุจริตการใช้จ่ายงบประมาณ
๒. เจ้าหน้าที่เบิกจ่ายงบประมาณโดยไม่ศึกษาระเบียบ กฎหมายอย่างถี่ถ้วนเหมาะสม
๓. ผู้มีอำนาจให้ความไว้วางใจในตัวบุคคลจนเกิดเป็นความเคยชิน
๔. การทำรายการเบิกจ่ายขาดการตรวจสอบทำให้เกิดความผิดพลาดในการเบิกจ่าย
๕. มีการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่อื่นจัดทำเช็คแทนโดยไม่ได้ตรวจสอบความถูกต้อง
๖. เจ้าหน้าที่ขาดจิตสำนึก ความยับยั้งชั่งใจในหน้าที่การงานจนเป็นแรงผลักดันให้ทำการทุจริต

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เข้าใจจุดเสี่ยงที่อาจทำให้เกิดการทุจริต
๒. ปรับปรุงกลไกการทำงาน เพื่อยับยั้งการทุจริตและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่
๓. เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการบริหารราชการด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้
๔. เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย

กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

Detective : เฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่อง ตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาแสนั้นแก่ผู้บริหาร

/Preventive...

Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสูญเสียต่อการกระทำผิด ในส่วนพฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริตจะต้องหลีกเลี่ยง ปรับใหม่ ไม่เปิดช่องว่าง ให้การทุจริตเข้ามาได้อีก

Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้า ในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้า

สถานะของความเสี่ยง

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวัง ในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคนหลายหน่วยงาน ในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามที่ปกติ

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ความเสี่ยงการทุจริตจากการปฏิบัติงานสามารถแบ่งได้ ๒ ปัจจัย คือ โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)

๑. เกณฑ์โอกาสที่จะเกิด (Likelihood)

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
๕	เหตุการณ์อาจเกิดขึ้นได้สูงมาก เกิน (๔ ครั้ง) ขึ้นไป
๔	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้สูง ไม่เกิน (๓ ครั้ง)
๓	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ไม่เกิน (๒ ครั้ง)
๒	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ไม่เกิน (๑ ครั้ง)
๑	เหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น (ไม่เกิดขึ้นเลย)

๒. เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูงมาก
๔	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูง
๓	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับปานกลาง
๒	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำ
๑	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำมาก

ระดับความเสี่ยงการทุจริต

Risk Score					
โอกาสเกิด (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ที่	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Likelihood	Impact	Risk Score
๑	การทุจริตการใช้จ่ายงบประมาณ เจ้าหน้าที่ขาดประสบการณ์ในการทำงานไม่ระเอียดรอบคอบ การทุจริตการใช้จ่ายงบประมาณ	๒	๕	สูงมาก
๒	การทุจริตเบิกจ่ายงบประมาณไม่เหมาะสม เจ้าหน้าที่เบิกจ่ายงบประมาณโดยไม่ศึกษาระเบียบกฎหมาย อย่างถี่ถ้วนเหมาะสม	๑	๔	สูง
๓	การรับมอบอำนาจทำการทุจริตแทนผู้มีอำนาจ ผู้มีอำนาจให้ความไว้วางใจในตัวบุคคลจนเกิดเป็นความเคยชิน	๒	๔	สูง
๔	การเบิกจ่ายอันเป็นเท็จ การทำรายการเบิกจ่ายขาดการตรวจสอบทำให้เกิดความ ผิดพลาดในการเบิกจ่าย เจ้าหน้าที่ขาดจิตสำนึก ความยับยั้งชั่งใจในหน้าที่การงานจน เป็นแรงผลักดันให้ทำการทุจริต	๒	๔	สูง
๕	การทุจริตจัดทำเช็ค มีการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่อื่นจัดทำเช็คแทนโดยไม่ได้ ตรวจสอบความถูกต้อง	๒	๔	สูง

มาตรการการจัดการความเสี่ยง

๑. กำหนดให้มีการกำกับติดตามการรายงานการเบิกจ่ายเงินงบประมาณทุกเดือน
๒. ชี้แจงอบรมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการเบิกจ่าย การจัดทำเช็คให้มีความเข้าใจ มีความซื่อสัตย์สุจริต และทราบถึงผลตามมา
๓. ให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๖๓ ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑
๔. ให้หัวหน้าผู้รับผิดชอบด้านการเงิน ตรวจสอบรายละเอียดทางบัญชี การเบิกจ่ายเงิน

/๕. แต่งตั้ง...

๕. แต่งตั้งคณะกรรมการในการจัดทำงบประมาณและการเบิกจ่ายเงิน
๖. กำหนดให้มีผู้ตรวจสอบการจัดทำเช็ค การเบิกจ่ายและการจัดทำงบประมาณ
๗. แต่งตั้งผู้รับมอบอำนาจเพียงคนเดียว

ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเยี่ยม ได้นำประเด็นความเสี่ยงการทุจริตที่มีคะแนนความเสี่ยงในระดับสูงมาก ไปดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตฯ ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าเยี่ยมต่อไป

*****